

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS VA'ESCHANAN • MAAMAR 9

למען תירא את הוי' אלקיך

Para que temas a Havaiá, tu D'os

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likkutei-torah/vaeschanan/9/

1 למען תירא את הוי' אלקיך. הנה להבין ענין המצות שנק' מצות המלך ששרשם מבחי' מל' ואעפ"כ [ואף על פי כן] הם ג"כ בחי' לבושים ומקיפים צריך להקדים תחלה ענין ההשתלשלות מעילה לעלול וענין בחי' יש מאין כ"ו כי

“Para que temas a Havaíá, tu D'os”. Ahora bien, para comprender el asunto de las mitzvot, que son llamadas “los mandamientos del Rey”, cuya raíz está en el nivel de Maljut (soberanía) y que, no obstante, también son el nivel de vestimentas y luces circundantes (makifim), primero debemos anteponer el tema de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), de la causa al efecto, y el tema del nivel de algo que surge de la nada, etc. Pues

הנה ג"ע [גן עדן] הוא בחי' מל' שג"ע [שגן עדן] התחתון הוא במל' דיצירה וג"ע [וגן עדן] העליון הוא במל' דבריאה וכמ"ש האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שהוא בבחי' בינה שבמל'

en efecto, Gan Eden es el nivel de Maljut: el Gan Eden inferior está en la Maljut del Mundo de Yetzirá (Formación), y el Gan Eden superior está en la Maljut del Mundo de Beriá (Creación); y, como escribe el Arizal, de bendita memoria, se encuentra en el nivel de Biná (entendimiento) dentro de Maljut

[עיי' בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ג שער ציור עולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פ"א ועיי' בפ' בראשית דכ"ו ע"א גן דא שכינתא תתאה כו' ובפ' תרומה קס"ו ב' ויקהל דר"י [דרבינו יצחק] ע"ב ובפ' פנחס דר"מ ע"ב) כי

(véase Etz Chaim, Sha'ar 43, el Portal de la imagen de los mundos de Atzilut, Beriá, Yetzirá y Asiá, capítulo 1; y véase en Parshas Bereishis, folio 26a: “Gan (el Jardín): esta es la Shejiná inferior”, etc.; y en Parshas Terumah, 166b; Vayakhel, folio 210b; y en Parshas Pinchas, folio 240b). Pues

הנה ענין הג"ע [הגן עדן] הוא בבחי' השגת אלקות יושבין ונהנין מזיו השכינה וזהו מבחי' בינה דוקא אך לא מבחי' בינה כמו שהוא בבחי' האצילות אלא אחר שעוברת דרך המל'.

en efecto, el tema de Gan Eden consiste en el nivel de la aprehensión de la Divinidad —“sentarse y deleitarse en el resplandor de la Shejiná (la Presencia Divina)”—, y esto proviene específicamente del nivel de Biná; pero no del nivel de Biná tal como existe en el nivel de Atzilut (Emanación), sino después de que pasa por Maljut.

והטעם הוא כי הנבראים הם בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] ומחודשים מאין ליש ממש וא"א להם להכיל בהם אור ההשגה

La razón es que los seres creados son finitos y son traídos a la existencia de nuevo, verdaderamente de la nada a algo, y no pueden contener dentro de sí la luz de la aprehensión

כמו שהוא בבחי' אצילות מאחר שאין ערך ביניהם כלל (וכמ"ש במ"א שלכן נקי' יסוד יתום מאמו דהיינו מ"ש גבי יוסף יפה תואר ויפה מראה ר"ת [ראשי תיבות] יתום

tal como existe en el nivel de Atzilut, pues no hay entre ellos ninguna comparación. (Como se explica en otro lugar, por eso Yesod es llamado “huérfano de su madre”; es decir, lo que está escrito acerca de Yosef: “de hermosa figura y de hermoso aspecto”, cuyas iniciales [forman la palabra] ya-som (huérfano);

כי יסוד הוא מקור ההשפעה בב"ע ואי אפשר להיות בהשפעה זו גילוי בחי' בינה ממש כמו שהיא באצילות כמ"ש מזה ע"פ הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' כי תשא גבי והדל לא ימעט כו')

pues Yesod es la fuente del flujo de influencia hacia Beríá, Yetzirá y Asiá, y en ese flujo de influencia no puede revelarse el nivel de Biná misma tal como existe en Atzilut; como se explica al respecto, siguiendo el Raaya Mehemna de Parshas Ki Sisa, en relación con “y el pobre no dará menos”, etc.)

אם לא ע"י שעוברת ההארה באמצעות בחי' המל' שהיא הגורמת פעולת שינוי ההשפעה ממהות למהות a menos que la iluminación pase por el nivel de Maljut, que es lo que produce la transformación de la influencia de una esencia en otra,

ממש עד שיהיה בריאה חדשה ממש וכנודע ההפרש שבין בחי' ההשתלשלות העולמות באצילות עצמו שהוא רק באופן עילה ועלול העלם וגילוי בלבד

por completo, hasta que haya una creación completamente nueva. Y, como es sabido, [existe] una diferencia entre el nivel de la cadena descendente de los mundos dentro del propio Atzilut, que se da únicamente en la modalidad de causa y efecto, de ocultamiento y revelación;

כי המדות הגם שהם מתהווים מהשכל ונולדים ממנו כנראה בעליל סיבת שינוי המדות באדם כשהוא קטן מתאוה לדברים קטנים ופחותים וכשהוא גדול אינו מתאוה להם כלל שהוא מסיבת הארת מוחין דגדלות כנ"ל

pues los atributos emocionales (midot), aunque llegan a existir a partir del intelecto y nacen de él —como se ve claramente en la causa del cambio de los atributos de una persona: cuando es pequeña desea cosas pequeñas y triviales, y cuando crece ya no las desea en absoluto, debido a la iluminación del intelecto (mojin) de la madurez, como se mencionó antes—

(ועיין בפ"י המשניות להרמב"ם [להרבי משה בן מימון] בסנהדרין משנת כל ישראל יש להם חלק. במ"ש שים דעתך כי נער קטן כו') והרי אנו רואים אופן המשכתם מהשכל שהוא רק בבחי' עילה ועלול

(y véase el Comentario de la Mishná del Rambam, en Sanedrín, sobre la mishná "Todo Israel tiene una parte", donde escribe: "Ten presente [esto]: un niño pequeño", etc.). Aquí vemos que la manera en que se derivan del intelecto es únicamente en el nivel de causa y efecto,

דהיינו בבחי' גילוי מהעלם שגם קודם יציאתם בגילוי מהעלם להיות מציאת אהבה ותשוקה או יראה ופחד הם כלולים ונמצאים ממש באותו השכל המוליד וא"כ הוא בבחי' יש מיש שהמקבל קרוב בערך להמשפיע.

es decir, en el nivel de revelación a partir del ocultamiento; pues, incluso antes de emerger del ocultamiento a la revelación para convertirse en un amor y anhelo existentes, o en temor y pavor, ya están incluidos y efectivamente presentes en ese mismo intelecto que los engendra. Por lo tanto, es un nivel de algo a partir de algo, en el que el receptor es cercano, en cuanto a su medida, a quien otorga.

משא"כ אופן התהוות ב"ע מבחי' מלי' דאצילות הוא בריחוק יותר גדול עד שהנבראים אינם ממהות אצילות כלל וזהו שנקי מאין המוחלט ליש להיות

En cambio, la manera en que Beríá, Yetzirá y Asiá llegan a existir a partir del nivel de Maljut de Atzilut implica una distancia mucho mayor, hasta el punto de que los seres creados no son en absoluto de la esencia de Atzilut. A esto se le llama [llegar a existir] de la nada absoluta a algo, puesto que

כי בחי' המלי' נקרא אין שאינה מושגת אצלם כנ"ל וכמו עד"מ ההתפשטות מלך ב"ו [בשר ודם] על אנשי מדינתו שהוא בבחי' ריחוק

el nivel de Maljut se llama "nada" (ayin), pues ellos no pueden aprehenderlo, como se mencionó antes. Esto puede ilustrarse con el dominio de un rey de carne y sangre sobre los habitantes de su país, que se ejerce desde una gran distancia,

שהרי מקבלים עול מלכות אף שאינם רואים פניו כלל (ועיין מ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב בפ"י והים עליהם מלמעלה)

pues aceptan el yugo de su reinado aunque no vean su rostro en absoluto. (Y véase lo escrito en el discurso que comienza "¿Quién contó el polvo de Yaakov?", sobre el significado de "y el mar estaba sobre ellos, por encima").

וזהו הטעם שהג"ע [שהגן עדן] הוא בבחי' מלי' דייקא דהיינו צמצום האור עד שיהיה מהות חדש ממש בבחי' אור של תולדה ונקרא יש מאין עד שיהיה

Y esta es la razón por la que Gan Eden corresponde específicamente al nivel de Maljut: es decir, una contracción de la luz hasta que haya una esencia completamente nueva, en el nivel de una luz que es un producto derivado (toldá), y se la llama algo a partir de la nada, de modo que pueda

מושג לנשמות ומלאכים דבי"ע והזו ג"כ הטעם שאנו ממשיכים כל האורות לבי"ע ע"י בחי' המלי' דוקא וכמו שאנו אומרים ברוך אתה הוי' אלקינו מלך העולם.

aprehendido por las almas y los ángeles de Beriá, Yetzirá y Asiá. Y esta es también la razón por la que hacemos descender todas las luces a Beriá, Yetzirá y Asiá específicamente a través del nivel de Maljut, como decimos: "Bendito eres Tú, Havaíá, nuestro D'os, Rey del mundo".

2 וזהו מ"ש וזאת המצוה כו' לעשות בארץ אשר ארץ הוא בחי' מלכות דאצילות שכל ההמשכות בבי"ע הוא ע"י המלי' דוקא ע"כ נאמר לעשות בארץ דוקא

Y esto es [lo que significa] lo escrito: "Y esta es la mitzvá, etc., para cumplir en la tierra que...": "tierra" es el nivel de Maljut del Mundo de Atzilut (Emanación), pues todas las emanaciones hacia Beriá, Yetzirá y Asiá pasan específicamente por Maljut; por eso dice específicamente "para cumplir en la tierra".

והיינו מטעם הנ"ל שא"א להיות גילוי הארה מאור א"ס בבי"ע אם לא ע"י אמצעות בחי' המלי' דוקא שאז יוכל להיות מושג בנבראים ע"י בחי' הצמצום דרך המסך.

Esto se debe a la razón mencionada antes: no puede haber una revelación de una iluminación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) en Beriá, Yetzirá y Asiá sino por medio del nivel de Maljut específicamente; entonces puede ser aprehendida por los seres creados, mediante el nivel de tzimtzum (contracción), a través de la pantalla (masaj).

משא"כ מאו"א [מאבא ואימא] לז"א ומז"א לא היה מושג בנבראים כלל להיותם בחי' אצי' שלמעלה מההשגה ואף בהמדות אע"פ [אף על פי]

En cambio, de Aba e Ima (Jojmá y Biná) a Zeir Anpín (los atributos emocionales), y desde Zeir Anpín, no podría ser aprehendida en absoluto por los seres creados, pues estos son el nivel de Atzilut, que está por encima de la aprehensión. Y aun en los atributos emocionales (midot), aunque

שהם בחי' ירידת המדרגה לגבי בחי' חו"ב [חכמה ובינה] מ"מ הם ממהות אחד כו' ונקי' הנצח לכך בשם ענף החכמה כנ"ל וכנודע.

son un nivel de descenso respecto del nivel de Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento), sin embargo, son de una misma esencia, etc.; por eso Nétzaj (victoria) recibe el nombre de "rama de Jojmá", como se mencionó antes y como es sabido.

אך הכח הזה בבחי' מלי' להעלים האור ולהוות יש מאין הוא מהארת הכתר המאיר בה שהוא מבחי' עצמיות אור א"ס ב"ה ונקי' לכך כתר שהוא מענין כותרת

Pero este poder del nivel de Maljut —ocultar la luz y hacer que algo llegue a existir de la nada— proviene de la iluminación de Kéter (la Corona) que resplandece en ella, la cual corresponde al nivel de la esencia misma de la Luz Infinita, bendito sea; por eso se llama Kéter, término relacionado con koteret (la corona de una columna),

דהיינו בחי' מקיף כו' והוא המהות כל העולמות מאין ליש כי גם האצי' אינם ערך אליו ומקבלים ג"כ הארה מצומצמת מאד באופן יש מאין וכמ"ש והחכמה מאין תמצא.

es decir, el nivel de una luz circundante (makif), etc. Y es lo que hace existir a todos los mundos, de la nada a algo, pues incluso [los niveles de] Atzilut no guardan proporción con él y también reciben de él una iluminación muy contraída, de manera que algo surge de la nada, como está escrito: "Y Jojmá se encuentra a partir de ayin (nada)".

3 והנה לפי שנעוץ תחלתן בסופן דוקא ע"כ הארת הכתר מאיר במלי' יותר מכלל הע"ס [העשר ספירות] והוא הנותן בה כח ועוז להחיות מאין ליש בבי"ע כנ"ל.

Ahora bien, puesto que "su comienzo está enclavado precisamente en su final", la iluminación de Kéter (la Corona) brilla en Maljut (soberanía) más que en las diez Sefirot; y es ella la que le da el poder y la fuerza para dar vida de la nada a algo en Beríá, Yetzirá y Asiá, como se mencionó antes.

ועיין בד"ה איהו וחיהוי ועיין מ"ש בד"ה כי כאשר השמים החדשים בענין השמים כסאי וזהו ענין המצות שהם בבחי' מלי' מצות המלך

Y véase el discurso que comienza "Él y Sus fuerzas vitales"; y véase lo escrito en el discurso que comienza "Porque así como los cielos nuevos", acerca de "Los cielos son Mi trono". Esto alude a las mitzvot, que corresponden al nivel de Maljut: "los mandamientos del Rey";

דהיינו רמ"ח מיני המשכות מבחי' מל' בבי"ע ואעפ"כ [ואף על פי כן] שרשם בבחינת כתר תרי"ג ארחין דגלגלתא דהיינו מטעם הנ"ל שהארת הכתר הוא במל' דוקא (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ והיה לכם לציצית וע"פ וידבר דעשרת הדברות)

es decir, 248 tipos de emanaciones desde el nivel de Maljut hacia Beriá, Yetzirá y Asiá; y, aun así, su raíz está en el nivel de Kéter: los 613 senderos de la Gulgalta (el Cráneo). Esto se debe a la razón mencionada antes: la iluminación de Kéter se encuentra precisamente en Maljut. (Y véase lo escrito sobre esto en la explicación de "Y será para ustedes como tzitzit", y de "Y habló" de los Diez Mandamientos).

וזהו שאמרו שתרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן הם בבחי' תרי"ך עמודי אור דהיינו כמו עמוד שמחבר הגג עם הרצפה שהוא בחי' [בחינת] נעוץ סופן בתחלתן כנ"ל.

Esto es lo que quisieron decir al afirmar que las 613 mitzvot de la Torá y las 7 mitzvot de los Sabios corresponden a los 620 pilares de luz: es decir, son como un pilar que une el techo con el piso, lo cual corresponde al nivel de "su final está enclavado en su comienzo", como se mencionó antes.

והנה לפני כל המצות צ"ל לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה והענין כי המשכת אור זה שמהכתר הוא אינו כ"א ע"י בחינת היחודים דוקא יחוד או"א [אבא ואימא] ויחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

Ahora bien, antes de cumplir cada mitzvá se debe decir: "En aras de la unificación del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (Presencia Divina)". La explicación es que la emanación de esta luz que proviene de Kéter solo se produce por medio del nivel de las unificaciones, específicamente: la unificación de Aba e Ima (Jojmá y Biná), y la unificación de Zeir Anpín y Nukvá.

4 והענין כי היחוד הוא מסיבת תוספת ההארה בהמשפיע עד שיוכל להוריד ממנו הארה למטה כנ"ל וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] פחות מבן ט' שנה אין ביאתו ביאה שהוא לפי שלא נשלמו בו עדיין בחי' המוחין דגדלות

La explicación es que la unificación se produce por una iluminación adicional en quien da, hasta que puede hacer descender de sí una iluminación abajo, como se mencionó antes; y como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: quien tiene menos de nueve años no puede realizar una unión marital [que sea considerada] unión marital, porque todavía no se ha completado en él el nivel de los mojin de madurez.

ואף שיש בו אז ג"כ כח וחיות ויש לו ג"כ בחי' המוחין זהו רק כדי סיפוק לבד לצורך עצמו ודי להפקיע כו'

Y aunque entonces también tiene fuerza y vitalidad, y posee asimismo el nivel del intelecto, esto basta únicamente para sus propias necesidades, y es suficiente para eximir, etc.

אמנם בבוא ההארה יתירה אז יכול להשפיע גם למטה ולהוליד מהות חדש ממש וכך יובן בענין כששיבחו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] את ר"מ [רבי מאיר] שהיה אומר ג' מאות משלים ובשלמה כתיב וי דבר שלשת אלפים משל

Pero cuando llega la iluminación adicional, entonces puede dar también hacia abajo y engendrar una entidad completamente nueva. Así se entenderá también lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, al elogiar a Rabí Meir porque decía trescientas parábolas, mientras que acerca de Shlomó está escrito: "Y pronunció tres mil parábolas".

וזהו פלא לכאורה איזה חידוש גדול יש במשלים הלא הם רק מענינים גשמיים שבעוה"ז ויותר יש שבח בדיעת רזין עילאין כנ"ל.

A primera vista, esto resulta asombroso: ¿qué gran novedad hay en las parábolas? ¿Acaso no tratan únicamente de asuntos físicos de este mundo? El conocimiento de los misterios supremos merece todavía mayor elogio, como se mencionó antes.

אך הענין שהמצאת המשל לנמשל דהיינו שיוכל להוריד חכמתו בלבושים גשמיים זהו ע"י עומק החכמה דייקא שלמעלה מהחכמה שבנמשל

Pero la explicación es que idear una parábola para aquello que esta ilustra —es decir, poder hacer descender la propia sabiduría revestida en términos físicos— se logra precisamente mediante la profundidad de la sabiduría, que está por encima de la sabiduría contenida en aquello que se ilustra.

ולכן אנו רואים הרבה אנשים חכמים שאע"פ [שאף על פי] שידע דבר חכמה אעפ"כ [אף על פי כן] לא יוכל להסביר החכמה ההיא ומה גם ע"י משלים כו' ואם יאמר משלים יהיו מילין דכדי.

Por eso vemos a muchos hombres sabios que, aunque conocen una idea de sabiduría, sin embargo no pueden explicar esa sabiduría; y mucho menos hacerlo mediante parábolas, etc. Y si dicen parábolas, estas serán palabras vanas.

והיינו מפני כי לזה צריך עומק החכמה (ועמ"ש מזה בד"ה הנה אברם כו' ובד"ה והבדילה הפרוכת ועמ"ש בביאור ע"פ יונת גבי פי' יפתי הלבושים שממעשה המצות)

Esto se debe a que para ello se necesita profundidad de sabiduría. (Véase también lo escrito sobre esto en el discurso que comienza "He aquí Avram", etc., y en el discurso que comienza "Y el velo separará"; y véase lo escrito en la explicación de "Mi paloma", acerca del sentido de "mi hermosa": las vestiduras que provienen de la práctica de las mitzvot).

וזהו ג"כ ענין הנ"ל שלצורך השפעה צ"ל תוספת אור במשפיע (ועמ"ש בביאור דמזוזה מימין גבי והנה שרש גילוי האותיות כו' אבל שרשם כו' והמשל בזה כח ההולדה כו')

Esto también se relaciona con lo mencionado antes: para dar, debe haber una luz adicional en quien da. (Véase también lo escrito en la explicación de "La mezuzá a la derecha", acerca de "Y he aquí, la raíz de la revelación de las letras", etc., "pero su raíz", etc.; y "la analogía para esto es la fuerza de la procreación", etc.).

וכמו"כ [וכמו כן] כאן שא"א להיות המשכת הכתר במלי' ע"י המצוה שצריך להיות נמשך דרך או"א [אבא ואימא] וז"א אם לא ע"י תוספת הארה באצילות ואז ממילא היה השפעה למטה והוא הנק' בחי' יחודים

Así también aquí: es imposible que haya una emanación de Kéter (la Corona) hacia Maljut por medio de la mitzvá —que debe llegar a través de Aba e Ima (Jojmá y Biná) y Zeir Anpín (los atributos emocionales)— salvo mediante un añadido de iluminación en el Mundo de Atzilut (Emanación); entonces, por sí misma, habría una influencia hacia abajo. Y esto es lo que se denomina el nivel de las unificaciones.

(ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש גבי והנה בזה יוכן ענין ברכת המצות כו' ותכלית וסוף הברכה הוא להיות גילוי מלכותו ית'):

(Y véase lo escrito al final del discurso que comienza «Y harás vestiduras sagradas», acerca de «Y con esto se comprenderá el asunto de la bendición por las mitzvot», etc.: «y el propósito y el fin de la bendición es que se revele Su realeza, bendito sea».)

5 ב ועתה יוכן מ"ש ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה את הוי' אלקיך וארז"ל [ואמר]

רבתינו זכרונם לברכה [א"ת [אל תקרי] מה אלא מאה כו']

2. Y ahora se entenderá lo que está escrito: "Y ahora, Israel, ¿qué te pide Havaiaá, tu D'os, sino que temas a Havaiaá, tu D'os?", y dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: no leas mah («qué»), sino meá («cien»), etc.

פ"י כי ענין המצות הוא המשכת כתר במלי' והיינו מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה ולהמשיך אור הכתר במלי' הנקי הוי' אלהיך

La explicación es que el asunto de las mitzvot consiste en atraer Kéter (la Corona) hacia Maljut (soberanía). Y esto es “¿qué te pide Havaíá, tu D'os, sino que temas”, y que atraigas la luz de Kéter hacia Maljut, que es llamada “Havaíá, tu D'os”.

כי בחי' אור הכתר כמו שהיא למעלה אינן יכולים לקבלו ובמ"ת [ובמתן תורה] שהיה גילוי אור הכתר אנכי פרחת נשמתם

Pues no pueden recibir el nivel de la luz de Kéter tal como está arriba; y en la Entrega de la Torá, cuando hubo una revelación de la luz de Kéter —“Anoji” («Yo»)—, sus almas salieron volando.

אבל מהו שואל מעמך להמשיך אור הכתר במלי' הנקי מה כמ"ש מה רב טובך כו' (עיי' זח"א [זהר חלק א] בהקדמה ד"ב ור"פ תרומה).

Pero lo que te pide es que atraigas la luz de Kéter hacia Maljut, que es llamada mah («qué»), como está escrito: “¡Cuán (mah) grande es Tu bondad!”, etc. (Véase el Zohar, parte I, en la Introducción, folio 2, y al comienzo de Parshat Terumá).

וזהו אלא מאה שע"י מאה ברכות ממשיכים מבחי' אור הכתר כמ"ש בפ' חיי שרה (דקכ"ג ע"א).

Y esto es “sino meá («cien»)”: por medio de cien bendiciones atraemos desde el nivel de la luz de Kéter, como está escrito en Parshat Jayéi Sara (folio 123a).

והרב המגיד הקדוש ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרוננו לברכה] היה מרגלא בפומיה תמיד פסוק זה דועתה מה הוי' שואל מעמך כו'

Y el santo Rav, el Maguid, de bendita memoria, tenía siempre en sus labios este versículo: “Y ahora, ¿qué pide de ti Havaíá?”, etc.

והיה נותן בו טעם בתוספת ביאור ודקדוק הלשון כ"א ליראה את הוי' אלקיך דוקא דהיינו שא"צ [שאיין צריך / שאינו צריך] לפרש ליראה את הוי' אלקיך שהוא המשכת אור א"ס במלי' הנקי אלקים

Y daba una razón para ello, añadiendo una explicación y una lectura precisa de las palabras “sino que temas a Havaíá, tu D'os”, específicamente: es decir, no hace falta interpretar “temer a Havaíá, tu D'os” como la atracción de la Luz Infinita (Or Ein Sof) hacia Maljut, que es llamada Elokim;

אלא יתפרש כפשוטו שכא"א [שכל אחד ואחד] ימשיך אור הכתר באלקות השורה בו ממש דהיינו בחי' ניצוץ הארת המלי' שבנפשו שע"י המצוה שרשה מאור הכתר ימשיך בו הארה משם.

sino que debe interpretarse según su sentido simple: que cada uno atraiga la luz de Kéter hacia la divinidad que verdaderamente reposa dentro de él, es decir, el nivel de la chispa de la iluminación de Maljut que está en su alma; mediante la mitzvá, cuya raíz proviene de la luz de Kéter, atraerá hacia ella una iluminación de allí.

6 וזהו אלקיך דוקא. וז"ש [וזהו שכתוב] ואהבת את הוי" אלקיך בכל מאדך שהיא בחי' רעותא דלבא דהיינו פנימית הלב שלמעלה מהגבלת הכלים דלב

Y esto es "tu D'os" específicamente. Y esto es [el sentido de] lo que está escrito: "Amarás a Havaia, tu D'os... con todas tus fuerzas (me'odecha)", que corresponde al nivel del deseo del corazón (re'usa deliba), es decir, la dimensión interior (pnimiut) del corazón, que está por encima de la limitación de las vasijas del corazón;

והוא ז"א בעתיקא אחיד ותליא עי"ז יתעורר הכתר עליון מקורה מקיפים להיות נמשך ושורה למטה. וזהו כל עיקר ענין המצות כו'.

y esto es [la enseñanza de que] "Zeir Anpín (los atributos emocionales) está ligado a Atika y depende de él". A través de esto, Kéter supremo (la Corona), la fuente de las luces circundantes, será despertado para descender y posarse abajo. Y esta es la esencia de todo el asunto de las mitzvot, etc.

7 והנה המצות נקראו לבושים ומקיפים אך התורה היא בחי' מזון לכו לחמו בלחמי והענין כי התורה היא בחי' חו"ב [חכמה ובינה]

Ahora bien, las mitzvot son llamadas vestimentas y luces circundantes, pero la Torá es el nivel de alimento: «Vengan, coman de mi pan». La explicación es que la Torá es el nivel de Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento):

שהוא תשב"כ [תורה שבכתב] שנק' ספר דאורייתא מחכמה נפקת ותשב"כ [תורה שבעל פה] היא בחי' בינה והענין כי התורה שרשה ג"כ מבחי' הכתר אלא שהיא בבחי' חכמה שבכתר.

es decir, la Torá Escrita, que es llamada libro (séfer), pues «la Torá proviene de Jojmá»; y la Torá Oral es el nivel de Biná. La explicación es que la Torá también tiene su raíz en el nivel de Kéter (la Corona), pero se encuentra en el nivel de la Jojmá dentro de Kéter.

8 וכמ"ש ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל דהיינו בחי' קו האמצעי שמכריח מן הקצה העליונה דכתר אל קצה התחתונה בסוף האצילות והוא המזווג ומייחד או"א [אבא ואימא] להמשיך בחי' טפת אבא כו'.

Como está escrito: "Estableció un testimonio en Yaakov y puso una Torá en Israel"; es decir, el nivel de la línea media, que se extiende desde el extremo superior de Kéter (la Corona) hasta el extremo inferior, al final del Mundo de Atzilut (Emanación); ella es la que une Aba e Ima (Jojmá y Biná) para hacer descender el nivel de la gota de Aba, etc.

והוא בחי' התורה והיינו ע"י הארת הכתר כנודע וז"ש [וזהו שכתוב] החכמה תחיה בעליה פי' כי למטה החכמה תחיה ממש את המצות

Y este es el nivel de la Torá, que opera mediante la iluminación de Kéter, como es sabido. Y esto es [lo que significa] lo escrito: "Jojmá (sabiduría) da vida a sus amos (be'aleha)": la explicación es que, abajo, Jojmá da vida efectivamente a las mitzvot,

שהרי המצות הם בבחי' מלי' ומקורה ושרשה הוא מאו"א [מאבא ואימא] וז"א כי ממלי' שבחכמה נעשה חכמה שבמלי' וכן ממלי' דבחסד כו'

pues las mitzvot pertenecen al nivel de Maljut (soberanía), y su fuente y raíz provienen de Aba e Ima y Zeir Anpín (los atributos emocionales): de Maljut dentro de Jojmá procede Jojmá dentro de Maljut, y asimismo de Maljut de Jésed (bondad), etc.;

וכמו התורה שהיא בירור המצות דהיינו הטעם והשכל של אותו המצוה וה"ז [והרי זה] חיות המצוה ממש (וכמ"ש מזה בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב כו')

[esto es] como la Torá, que esclarece las mitzvot —es decir, el motivo y el razonamiento de esa mitzvá—, y esto es realmente la fuerza vital (jayut) de la mitzvá. (Como está escrito sobre esto en el discurso que comienza: "Vi, y he aquí un candelabro de oro", etc.)

ומ"מ בשרש כל השרש המצות יותר נעלה אף מבחינת החכמה דתורה הרי שרש המצות מכתר שבכתר שהוא למעלה מהחכמה שבכתר.

Sin embargo, en la raíz de todas las raíces, las mitzvot son más elevadas incluso que el nivel de la Jojmá de la Torá, pues la raíz de las mitzvot proviene de Kéter dentro de Kéter, que está por encima de Jojmá dentro de Kéter.

(ועמ"ש מזה בביאור ע"פ צאינה וראינה וע"פ יביאו לבוש מלכות) וע"כ נקראו המצות בעליה דחכמה

(Y véase lo escrito sobre esto en la explicación de “Salgan y vean” y en la de “Que traigan vestiduras reales”). Por eso las mitzvot son llamadas los amos (be'aleha) de Jojmá;

רק שאעפ"כ [שאף על פי כן] החכמה תחיה בעליה וכידוע שלכך נק' התורה מזון לנפש כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו' להיותם מחיה ממש

solo que, aun así, “Jojmá da vida a sus amos”. Y, como es sabido, por eso la Torá es llamada alimento para el alma, como está escrito: “Vengan, coman de mi pan”, etc., pues efectivamente les da vida.

אבל המצות נק' בשם לבושים דהיינו מצד שרשם באור הכתר שהוא בחי' מקיפים (ועמ"ש עוד מזה בביאור ע"פ אני לדודי כו')

Pero las mitzvot son llamadas vestiduras; esto se debe a que su raíz está en la luz de Kéter, que es el nivel de las luces circundantes (makifim). (Y véase también lo escrito sobre esto en la explicación de “Yo soy de mi Amado”, etc.)

אך במקיפין עצמן יש ב' בחי' ולנגד זה נק' המצות לבוש והתורה נק' בית אל תקרא בניך

Sin embargo, dentro de las luces circundantes mismas hay dos niveles; y, en correspondencia con esto, las mitzvot son llamadas “vestidura” y la Torá es llamada “casa”: “No leas banayij (tus hijos),

אלא בוניך והמלי' נק' ג"כ לבוש ובית וכמאמר ר' [רבין] יוסי מימי לא קריתי לאשתי אשתי אלא ביתי וכתוב ויבן ה' את הצלע לשון בנין.

sino bonayij (tus constructores)”. También Maljut es llamada vestidura y casa, como en las palabras de Rabí Yosi: “En todos mis días nunca llamé a mi esposa ‘mi esposa’, sino ‘mi casa’”; y está escrito: “Y Havaíá construyó la costilla”, expresión que alude a construir.

9 והענין הוא כי ההפרש בין הלבוש לבית הוא כי אף ששניהם הם בחינת שומרים ומגינים על האדם מ"מ יש הפרש גדול ביניהם כי הלבוש הוא בקירוב גדול אל המהתלבש בו וגם שהוא מיוחד למדתו דוקא.

La explicación es que la diferencia entre una prenda y una casa es la siguiente: aunque ambas sirven para resguardar y proteger a la persona, hay, no obstante, una gran diferencia entre ellas: la prenda está muy próxima a quien la lleva puesta y, además, se ajusta específicamente a su medida.

משא"כ הבית הוא בריחו הרבה ממנו לפי שהוא בהרחבות והתפשטות יתירה וע"כ אינה מיוחדת לפי מדת הדר בו.

En cambio, la casa está muy alejada de él, pues tiene una gran amplitud y extensión; por eso, no se ajusta a la medida de quien vive en ella.

10 וכמ"כ [וכמו כן] למעלה יש ב' מיני מקיפים הא' המקיף שבבחי' השתלשלות שמבחי' פנימי שבעליון נעשה מקיף לתחתון שהוא מיוחד

Del mismo modo, arriba hay dos tipos de luces circundantes. La primera es la luz circundante dentro de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), en la que, del nivel de lo que es interior en el nivel superior, se forma una luz circundante para el nivel inferior; está ajustada

רק לפי ערך הכלי שלגבי מדת אותו הכלי בשיעור קבלתה הוא בחי' מקיף משא"כ אם היתה רחבה היה נכנס בבחי' פנימיות וכמו שהוא בחי' פנימיות בעליון כו' והוא הנק' בחי' לבוש.

únicamente a la medida de la vasija: en relación con la medida de esa vasija, según su capacidad de recibir, constituye el nivel de una luz circundante; mientras que, si [la vasija] fuera más amplia, entraría en ella como luz interior (pnimiut), tal como constituye el nivel de luz interior en el nivel superior, etc. Y esto es lo que se llama el nivel de una vestimenta.

11 והב' הוא בחי' מקיף כל המקיפין דהיינו בחי' אור העגול הראשון שהוא מקיף כל העולמות בהשוואה א' ולא שהוא מקיף פרטי

El segundo es el nivel de la luz circundante de todas las luces circundantes; es decir, el nivel de la primera luz circular, que circunda todos los mundos por igual, como uno solo, y no como una luz circundante particular.

כי הוא מעצמות אור א"ס השה ומשוה כו' וכוללם כולם כא' [כאחד] והוא הנק' בשם בית. וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] דשרש ההיכלות הוא משירי אור המקיפין כו'

pues proviene de la esencia de la Luz Infinita (Or Ein Sof), “que es igual y hace iguales”, etc., y los incluye a todos como uno. Y esto es lo que se denomina “casa”. Esto es lo que se dice en Etz Chaim: que la raíz de los heijalot (cámaras) proviene de los residuos de la luz de las luces circundantes, etc.

(ועיין מענין מזון לבוש בית ע"פ מזמור שיר חנכת הבית. ועמ"ש מענין ב' בחי' מקיפים בשיר השירים ע"פ כאהלי קדר כיריעות שלמה ובביאור ע"פ הבאים ישרש כו' ובביאור ע"פ כי תצא בענין ל' [לשון] מי (דצלם)

(Véase también sobre el tema del alimento, el vestido y la casa, a propósito de “Salmo, cántico para la inauguración de la Casa”. Y véase lo escrito sobre los dos niveles de luces circundantes en Shir HaShirim, a propósito de “como las tiendas de Kedar, como las cortinas de Shlomo”; en la explicación de “[En los días] venideros, Yaakov echará raíces”, etc.; y en la explicación de “Cuando salgas”, sobre las letras lamed y mem de tzelem (imagen).)

והנה ב' מיני מקיפין הללו שניהם באים ומתגלים בבחי' מלי' (ולכן אמר דוד מזמור שיר חנכת הבית עם היות ששלמה בנה הבית והיינו לפי שדוד היה מרכבה לכללות בחי' מלכות דאצילות וכמ"ש במ"א)

Ahora bien, estos dos tipos de luces circundantes vienen y se revelan ambos en el nivel de Maljut (soberanía). (Por eso David dijo: “Salmo, cántico para la inauguración de la Casa”, aunque Shlomo construyó la Casa; esto se debe a que David era un carro para el nivel de Maljut de Atzilut (Emanación) en su expresión general y colectiva, como se explica en otro lugar.)

והיינו שמצד מה שהוא בבחי' מצות המלך זהו בחי' לבוש ושרשו מאור הכתר כנ"ל. אמנם מצד שהוא בחי' תשבע"פ [תורה שבעל פה] נקי' בית

Es decir, en cuanto se encuentra en el nivel de “los mandamientos del Rey”, corresponde al nivel de un vestido, cuya raíz está en la luz de Kéter (la Corona), como se mencionó antes. Sin embargo, en cuanto corresponde al nivel de la Torá Oral, se denomina casa:

כמו הבית שהוא שומר להאדם ומצילו מן הקור והגשמים או מן החום כמ"כ [כמו כן] שמור זו משנה שמור לנוקי' [לנוקבא]

así como una casa protege a la persona y la salva del frío y de la lluvia, o del calor, del mismo modo: “Guarda (shamor): esto es la Mishná”; “guarda” [corresponde] a la Nukvá (lo femenino),

שהוא בבחי' שומר הטוב מהרע ומבררת אותו כמ"ש ותתן טרף לביתה בחכמה יבנה בית חכמות נשים בנתה ביהת עיין ברבות ר"פ שמיני כי בחכמה דייקא אתברירו.

que corresponde al nivel que guarda lo bueno de lo malo y lo depura, como está escrito: “Y da alimento (teref) a los de su casa”; “Con sabiduría se construye una casa”; “La mujer sabia construye su casa”. Véase Midrash Rabbah al comienzo de Shemini, pues precisamente mediante Jojmá (sabiduría) se depura.

אך עכ"ז [עם כל זה] הוא ע"י כח המקיף עליון דבחי" בית ובחי" זו בתורה הוא הבל הדבור שמדבר המשנה

Pero, aun así, esto se realiza mediante el poder de la luz circundante suprema del nivel de la casa. Y este nivel en la Torá es el aliento del habla con el que se enuncia la Mishná,

שהוא בחי" מקיף וכמ"ש ואשים דברי בפ"ך ובצל ידי כסיתך וכמ"ש במ"א ע"פ ביום השע"צ [השמיני]

עצרת] בענין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה וכמ"כ [וכמו כן] ג"כ בבינונים ספ"ה

que es el nivel de una luz circundante, como está escrito: "Puse Mis palabras en tu boca, y con la sombra de Mi mano te cubrí"; y como se explica en otro lugar, acerca de "En el día de Shemini Atzeret", en relación con el tema de "El estudio es grande, pues conduce a la acción"; y asimismo también en [el Libro de] los Beinonim, al final del capítulo 5,

בשם הפע"ח [הפרי עץ חיים] ועמ"ש ג"כ מענין הדב ור בד"ת [בדברי תורה] בד"ה את חקת התורה גבי ושני

תולעת. אך להיבן מה שאמרו שמור זו משנה דוקא דהיינו תשב"ע"פ [תורה שבעל פה].

en nombre del Pri Etz Chaim. Y véase también lo escrito acerca del tema de hablar palabras de Torá en el maamar que comienza "Esta es la ley de la Torá", en relación con "y lana escarlata". Pero para comprender por qué dijeron específicamente "Guarda: esto es la Mishná", es decir, la Torá Oral:

12 והענין כי התורה היא להבדיל בין הטמא לטהור. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בת"כ [בתורת כהנים]

ס"פ שמיני צ"ל בין פרה לחמור והלא כבר הם מפורשים.

La explicación es que la Torá viene a distinguir entre lo impuro y lo puro. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron en Torat Kohanim, al final de Shemini: ¿Hace falta decir que hay que distinguir entre una vaca y un burro? ¿Acaso no están ya especificados?

א"כ למה נאמר ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור. בין טמאה לך לטהורה לך. בין שנשחט רובו של קנה

לנשחט חציו.

Si es así, ¿por qué dice: "Y distinguir entre lo impuro y lo puro"? Entre lo que es impuro para ti y lo que es puro para ti: entre [un animal] del que se seccionó la mayor parte de la tráquea y uno del que se seccionó la mitad.

וכמה הוא בין רובו לחציו מלא שעורה עכ"ל [עד כאן לשונו] והיינו כי מה שמבואר בתשכ"כ [בתורה שבכתב] שהוא אסור או מותר אין זה צריך לפנים ואינו נקי הוראה כלל בפ"ק [בפרק קמא] דהוריות (דף ד' ע"א)

¿Y cuánto hay entre la mayor parte y la mitad? El grosor de un cabello. Fin de la cita. Es decir, aquello que la Torá Escrita deja claro que está prohibido o permitido no necesita [ser llevado] ante los sabios, y no se denomina en absoluto una resolución (horaá) —en el primer capítulo de Horayot (folio 4a),

לענין הורו ב"ד [בית דין] משום דזיל קרי בי רב הוא. כי הוראה זהו שייך על דבר שאינו גלוי כ"כ [כל כף] ויש לספק בו

con respecto a [la ley de] “el tribunal dictaminó”, porque es un caso de “ve y léelo en la casa de estudio”. Pues una resolución se aplica a un asunto que no es tan evidente y respecto del cual cabe la duda;

ולכן עיקר הוראה זו הוא ע"י תשבע"פ [תורה שבעל פה] שבה מתברר אף בדברים המסופקים מהו אסור ומהו מותר וההוראה הוא הבירור וזהו דשמור זו משנה.

por lo tanto, la esencia de esta resolución se realiza mediante la Torá Oral, en la que se aclara, incluso en los asuntos dudosos, qué está prohibido y qué está permitido; y la resolución es la aclaración (birur). Y este es [el significado de] “Guarda: esto es la Mishná”.

13 והנה בגשמיות ההבדלה הוא כפשוטו שלא יאכלו האיסור. אך ההבדלה ברוחניות הוא כי ידוע שכל דבר איסור מה שהוא אסור על האדם יש לו שרש ומקור למעלה בקליפות.

Ahora bien, en el plano material, la separación se entiende en su sentido simple: que no coman lo prohibido. Pero la separación en el plano espiritual consiste en lo siguiente: es sabido que toda cosa prohibida —todo aquello que le está prohibido a la persona— tiene una raíz y una fuente en lo Alto, en las kelipot (las cáscaras).

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד וע"י זה שאומר הוא אסור ופסול וכיוצא הוא מבטלו ומורידו מגדולתו

Por eso dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Quien comete una transgresión adquiere para sí un acusador”. Y al decir que algo “está prohibido”, que es “inválido”, y expresiones semejantes, uno lo anula y lo hace descender de su grandeza,

כי באמת הרע מצד עצמו היה כלא היה רק בבחי' חוצפא אם תגביה כנשר כו' וע"י המבטשין יפלו ויתפרדו כל פועלי און.

pues, en verdad, el mal en sí mismo es como si nunca hubiera existido; solo tiene la cualidad de la insolencia —“Aunque te eleves como el águila”, etc.—, y por medio de quienes lo golpean [a él], caerán y serán dispersados todos los que obran iniquidad.

14 והנה ב' חינה זו הוא בחי' מל' מתניתא מלכתא שגזור כך וכך כו'. ולכן התשבע"פ [התורה שבעל פה] בבחי' זו שנקראת בית היא בחי' שומר להלבושים הנעשים ממעשה המצות

Ahora bien, este nivel es el de Maljut (soberanía): “la Mishná es una reina”, que decreta esto y aquello, etc. Por lo tanto, la Torá Oral, en este nivel, que es llamado “casa”, es el nivel de guardián de las vestimentas que se forman mediante la práctica de las mitzvot.

והענין כי המצות עמן אף ששרשן בכתר והוא בחי' הרצון אשר במצוה אבל גוף הדבר שנעשה בו המצוה הוא מנוגה כמו ציצית מצמר וכיוצא ויש בו טו"ר [טוב ורע]

La explicación es que las mitzvot mismas —aunque su raíz está en Kéter (la Corona), y este es el nivel de la voluntad presente en la mitzvá—, sin embargo, el objeto mismo con el que se cumple la mitzvá proviene de nogá, como los tzitzit de lana y otros casos semejantes, y en él hay bien y mal,

וצריך בירור והיינו ע"י בחי' מל' ותתן טרף לביתה כו' וגם צריך שמירה והוא בחינת תכלת נהורא תכלא שחפו בו המשכן הוא בחי' בית.

y necesita ser refinado, y esto se logra mediante el nivel de Maljut: “Y da alimento (teref) a su casa”, etc. También necesita protección, y este es el nivel de tejelet, “la luz azul (nehora techela)”, con la que se cubrió el Mishkán, que es el nivel de una casa.

15 ועמ"ש סד"ה מה טובו אוהליך יעקב אוהל נקי דירת עראי בחי' בעלי עסקים שקובעים עתים לתורה פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית

Y véase lo escrito al final del discurso que comienza «¡Cuán buenas son tus tiendas, Yaakov!»: una tienda se denomina morada temporal; es el nivel de quienes se dedican a los negocios y fijan momentos para la Torá, un capítulo por la mañana y un capítulo por la noche;

משכנותיך נקי דירת קבע כשעוסק בתורה תמיד ועכ"פ [ועל כל פנים] נקי התורה דירה ובית שהוא שומר להלבושים ועמ"ש מענין מקיף תכלית סד"ה ויקח קרח וזהו למען תירא.

«tus moradas» se denominan morada permanente, cuando uno se ocupa constantemente de la Torá. En cualquier caso, la Torá se denomina morada y casa, que protege las vestimentas. Y véase lo escrito acerca del tema de la luz circundante del tejelet al final del discurso que comienza «Y Koraj tomó». Y esto es «para que temas».

כי הנה מתחלה נאמר וזאת המצוה כו' לעשות בארץ. אבל צ"ל ג"כ למען תירא כו' לשמור.

Pues al principio está dicho: «Y este es el mandamiento, etc., para cumplir en la tierra»; pero también debe estar dicho: «para que temas, etc., para guardar».

16 ופי' כי לעשות היינו המשכת הכתר ע"י המצות והוא הנקי לבוש כנ"ל והדר לשמור כו'

La explicación es que “hacer” es hacer descender Kéter (la Corona) por medio de las mitzvot, y esto es lo que se llama una vestidura, como se mencionó arriba; y luego “guardar”, etc.,

היינו בחי' שמור זו משנה אך אם ה' לא יבנה כו' וצ"ל למען תירא את ה'.

es decir, el nivel de “Guardar: esto es la Mishná”. Pero “Si Havaíá no construye”, etc.; por eso debe haber “para que temas a Havaíá”.

פי' אם ה' לא יבנה בית היינו כי אותיות התורה נקי בית וכמ"ש דס"ה אחת שאלתי מאת ה'. שבתי בבית ה'.

El significado de “Si Havaíá no construye la casa” es que las letras de la Torá se llaman una casa, como está escrito al final del discurso que comienza “Una cosa pedí a Havaíá”: “que habite en la casa de Havaíá”.

17 וצ"ל בית הוי' דוקא דהיינו כמ"ש ודברי אשר שמתו בפיו וכמ"ש מזה סד"ה ראשי המטות גבי לאמר זה הדבר כו'

Y debe ser específicamente la casa de Havaíá; es decir, como está escrito: “Y Mis palabras, que puse en tu boca”; y como se explica al final del discurso que comienza “Los jefes de las tribus”, a propósito de “diciendo: ‘Esta es la cosa’”, etc.

וזהו תען לשוני אמרתך וכמ"ש ג"כ סד"ה ששים המה מלכות בענין פי' בכל המקום אשר אזכיר את שמי כו'

Y esto es: "Mi lengua responderá a Tu palabra"; y también se explica al final del discurso que comienza "Sesenta son las reinas", acerca del significado de "En todo lugar donde haga que se mencione Mi Nombre", etc.;

ע"ש ולהיות כן הוא ע"י לעמן תירא את הוי' ולא תחללו כו' שלא להיות יש ודבר מפסיק כו'

véase allí. Y que esto sea así se logra mediante "para que temas a Havaiá" y "no profanen", etc., de modo que no haya un yesh (una existencia separada) ni cosa alguna que interrumpa, etc.

משא"כ התורה שבלי יראה אינו נק' בית ה' כ"א נק' רק תרעא לדרתא (בפ' במה מדליקין דל"א) וזהו

En cambio, la Torá sin temor no se llama la casa de Havaiá, sino que se llama únicamente "una puerta al patio" (en el capítulo Bameh Madlikin, folio 31). Y esto es

כי אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחא לעילא ואין נעשה כלל הברור וההבדלה באמרו כשר ופסול. porque "la Torá sin temor y amor no vuela hacia lo Alto", y no se produce en absoluto la refinación y separación mediante la declaración de que algo es "kasher" o "inválido".

וע"כ אמר למען תירא כו' לשמור וגם כמ"ש במ"א ע"פ השמים כסאי כו' איזה בית

Por eso dice: "para que temas", etc., "para guardar". Y también, como está escrito en otro lugar acerca de "Los cielos son Mi trono", etc.: "¿Qué casa

אשר תבנו לי שבחי מקיף עליון דבית הוא הנעשה ע"י כריעות והשתחוואות דשמו"ע [דשמונה עשרה] שהוא בחינת ביטול כו' וזהו למען תירא כו' לשמור כו'.

construirían para Mí?": el nivel de la luz envolvente superior de una casa se forma mediante las flexiones de rodillas y las inclinaciones de la Shemoneh Esreh, que representan el nivel de la auto-anulación (bitul), etc. Y esto es "para que temas", etc., "para guardar", etc.

וע"כ בפ' נח (דף ע"ד א') ע"פ והבית בהבנותו ובפ' וישלח (דף קע"ב) ועמ"ש בד"ה וכל בניך גבי א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך:

Y véase en la parashá Noaj (folio 74a), acerca de "Y la casa, al ser construida"; y en la parashá Va-yishlaj (folio 172); y véase lo escrito en el discurso que comienza "Y todos tus hijos", a propósito de "no leas banayich (tus hijos), sino bonayich (tus constructores)".

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/vaeschanan/9/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak